

Huishoudelijk reglement (Wijziging aangenomen op de 28ste ALV van D'66 op 1 november 1980)

Hoofdstuk IX

Kandidaatstelling voor vertegenwoordigende lichamen;

Algemeen

Art. 102

1. De landelijke verkiezingscommissie heeft tot taak op onpartijdige wijze de goede voortgang van de kandidaatstellingsprocedure voor de verkiezingen voor het Europees Parlement en de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal volgens de bepalingen van dit reglement te bewerkstelligen.
2. Zij draagt tevens zorg voor de indiening van de overeenkomstig dit reglement samengestelde kandidatenlijsten voor de bovengenoemde verkiezingen op de wijze als door de Kieswet voorgeschreven.
3. De commissie is tevens belast met het geven van aanwijzingen voor de kandidaatstellingsprocedure voor de verkiezingen van Provinciale Staten, Openbare Lichamen en Lichamen en Gemeenteraden en de ondersteuning van de hiermede belaste verkiezingscommissies.

Art. 103.

1. Ieder lid van D'66 kan zich aanmelden als kandidaat door middel van een aangetekend verzonden formulier, te richten aan een door de verkiezingscommissie bekend te maken adres. Afschrift van deze aanmelding en van alle daarbij te verstrekken gegevens dient te worden gezonden aan het landelijk secretariaat.
2. Bij iedere aanmelding dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:
 - a. de kandidaat dient gedurende tenminste zes maanden voorafgaande aan de sluitingsdatum voor de kandidaatstelling lid van D'66 te zijn geweest en aan de contributieverplichtingen te hebben voldaan
 - b. ondertekening door de kandidaat van de vragenlijst conform art. 19 van de Statuten
 - c. verklaring dat de kandidaat geen lid is van een andere landelijke politieke partij
 - d. verstrekking van persoonlijke gegevens en van gegevens omtrent vorige en huidige partijfuncties
 - e. bereidverklaring om bij directe verkiezing ingevolge de Kieswet, dan wel binnen een half jaar bij opvolging van een direct gekozen, het lidmaatschap te zullen aanvaarden
 - f. bereidverklaring na eventuele verkiezing de vertegenwoordigende taak naar behoren te vervullen, desgevraagd verantwoording af te leggen tegenover de leden, afstand te doen van alle in de Statuten en dit reglement als onverenigbaar aangemerkte partijfuncties en de morele verplichting op zich te nemen zich terug te trekken uit het vertegenwoordigend lichaam bij beëindiging van het lidmaatschap van D'66
 - g. opgave van een of meer beleidsonderdelen waarmee de kandidaat zich na ev. verkiezing in het bijzonder wil belasten
 - h. op de sluitingsdatum van de kandidaatstelling dient de kandidaat te voldoen aan de wettelijk vereiste voorwaarden om in het vertegenwoordigend lichaam te worden gekozen.
3. a. Een kandidaat kan bij de aanmelding als kandidaat een voorkeur uitspreken voor een onverkiesbare plaats op de kandidatenlijst. Een zodanige voorkeur wordt aan de stemgerechtigde leden van D'66 bekend gemaakt, maar laat de onder lid 2.e. bedoelde verklaring onverlet.
b. Gelijkzeitig met de aanmelding kan de kandidaat

een persoonlijke toelichting van maximaal 300 woorden verstrekken. Deze toelichting mag geen verklaringen bevatten, die strijdig zijn met de in lid 2 genoemde verklaringen.

4. De aanmeldingstermijn opent onmiddellijk nadat door het Hoofdbestuur aan de leden mededeling hiervan is gedaan en de verkiezingscommissie het aanmeldingsadres heeft bekend gemaakt.
5. De verkiezingscommissie doet van alle aanmeldingen met bijbehorende gegevens mededeling aan alle leden van D'66, die voor betreffende verkiezing stemgerechtigd zijn. Een afschrift van het door de verkiezingscommissie bij te houden register van door de verkiezingscommissie goedgekeurde aanmeldingen ligt voortdurend ter inzage op het landelijk secretariaat.
6. De geldigheid van aanmeldingen wordt beoordeeld door de verkiezingscommissie. Ingeval de aanmelding wordt aanvaard, wordt de betreffende kandidaat een ontvangstbevestiging gezonden. Indien de aanmelding niet geldig wordt geoordeeld, zendt de verkiezingscommissie hiervan bericht aan de kandidaat met opgave van redenen. De kandidaat kan binnen vijf dagen na de datum van de beslissing in beroep gaan bij de geschillencommissie, die binnen 10 dagen na datum van het beroep beslist.
7. Het lidmaatschap van vertegenwoordigende lichamen is niet verenigbaar met het ambt van Commissaris van de Koningin, Voorzitter van een openbaar lichaam of gewestraad en Burgemeester.

Art. 104.

1. Nadat de kandidaatstellingstermijn en de beroepstermijn voorbij zijn worden alle stemgerechtigde leden van D'66 door de betreffende verkiezingscommissie in staat gesteld op een of meer presentatievergaderingen kennis te maken met de kandidaten en hun stem uit te brengen op de kandidaten van hun voorkeur.
2. In de presentatievergaderingen worden de kandidaten in staat gesteld hun kandidatuur persoonlijk te verdedigen of te laten verdedigen. De stemgerechtigde leden worden schriftelijk op de hoogte gesteld van plaatsen en data van de presentatievergaderingen.
3. Regio-, subregio- en afdelingsbesturen en individuele leden van D'66 hebben het recht tijdens een presentatievergadering mondeling stemadviezen te geven. Per vergadering wordt hiervoor ten hoogste een half uur uitgetrokken, na de presentatiefase. Wie een stemadvies wil uitbrengen, dient zich voor de aanvang van de vergadering bij de voorzitter van de vergadering aan te melden. De voorzitter distribueert de spreektijd. Zijn er meer dan 10 gegadigden, dan beperkt de voorzitter het aantal sprekers als volgt tot 10. Hij geeft voorrang aan één lid van ieder betrokken regio-, subregio- en afdelingsbestuur. Overige sprekers worden door loting aangewezen.
4. Stemgerechtigd voor de stemmingen voor de kandidatenlijsten zijn alle leden, die in de laatst vervaardigde ledenlijst als lid zijn opgenomen.
5. Ten behoeve van de lijstsamenstelling voor landelijke verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen wordt aan de leden een profiel van de te vormen fractie aangeboden, samen te stellen door de partij- en de desbetreffende fractievoorzitter.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Art. 105.

1. Voor de kandidaatstelling voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal gelden naast de artikelen 102 t/m 104 een aantal speciale bepalingen, die in de artikelen 105 t/m 110 zijn opgenomen.
2. De samenstelling van de kandidatenlijst geschiedt in twee ronden. De eerste ronde bestaat uit

Congresverslag

schriftelijke voorverkiezingen per kieskringgroep en de tweede ronde uit een landelijke schriftelijke poststemming voor alle leden en verkiezing van de lijsttrekker op de Algemene Ledenvergadering.

3. Kandidaten dienen bij hun aanmelding tevens aan de volgende voorwaarden te voldoen:
 - a. bereidverklaring van een eventueel kamerlidmaatschap als een volledige dagtaak te zullen beschouwen, dat wil zeggen, in ieder geval de uitoefening van zijn beroep te zullen staken en bij verkiezing afstand te zullen doen van alle openbare ambten en partijfuncties
 - b. opgave van het gebied, waarmee de kandidaat bij eventuele verkiezing in het bijzonder contact wil onderhouden en in verband daarmee opgave van de kieskringgroep waarin de kandidaat aan de verkiezing wil deelnemen.
4. De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling begint minstens een jaar voor de datum van indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de Kieswet en sluit zes maanden voor diezelfde datum.
5. Wanneer vervroegde verkiezingen worden uitgeschreven dan wordt zododig de aanmeldingstermijn op datum van dit besluit geacht te zijn begonnen. Deze termijn sluit dan een maand na de opening, waarvan aan de leden mededeling wordt gedaan. Indien de aanmeldingstermijn reeds loopt bij de afkondiging van bedoeld besluit kan het hoofdbestuur deze termijn eerst vier werkdagen na afkondiging sluiten.
6. Ingeval van vervroegde verkiezingen worden geen voorverkiezingen per kieskringgroep gehouden en kan door de landelijke verkiezingscommissie in overleg met het hoofdbestuur van de gestelde termijn worden afgeweken.

Art. 106.

1. Ten behoeve van de voorverkiezingen worden de volgende vijf kieskringgroepen gevormd:
 - I. Noord, omvattende de provincies Groningen, Friesland, Drenthe. Overijssel en de regio Zuidelijke IJsselmeerpolders;
 - II. Midden, omvattende de provincies Utrecht en Gelderland;
 - III. Holland-Noord, omvattende de provincie Noord-Holland;
 - IV. Holland-Zuid, omvattende de provincie Zuid-Holland;
 - V. Zuid, omvattende de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.Iedere kandidaat kan zich slechts voor één groep aanmelden.
2. De landelijke verkiezingscommissie benoemt in overleg met de betrokken regiobesturen voor iedere kieskringgroep een groepsverkiezingscommissie, die met betrekking tot de voorverkiezingen een overeenkomstige taak en positie heeft als de landelijke verkiezingscommissie.
3. Per kieskringgroep worden voorverkiezingen gehouden onder verantwoordelijkheid van de groepsverkiezingscommissies. Binnen vier weken na sluiting van de aanmeldingstermijn zenden de groepsverkiezingscommissies in overleg met de landelijke verkiezingscommissie aan alle in het gebied van hun kieskring-groep wonende stemgerechtigde leden een opgave in alfabetische volgorde beginnende met een door loting verkregen letter, van alle kandidaten voor de betreffende groep. Alle door de kandidaten verstrekte gegevens worden in deze opgave opgenomen, alsmede indien de kandidaat zulks wenst, een persoonlijke verklaring van ten hoogste 300 woorden.
4. Bij de opgave van de kandidaten wordt tevens een stembiljet toegezonden waarop tevens de sluitingsdatum van de schriftelijke stemming en het inzendingsadres worden vermeld. Op dit biljet kunnen ten hoogste 25 kandidaten in volgorde van voorkeur worden vermeld.
5. Door de groepsverkiezingscommissies worden zoveel mogelijk in overleg met de kandidaten tot uiterlijk vier maanden voor de datum van de indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de Kies-

wet, enkele presentatievergaderingen gehouden, bij voorkeur een per regio, doch in ieder geval een per kieskringgroep. Zittende fractieleden zijn behoudens overmacht gehouden in de kieskringgroep waar zij kandideren hun kandidatuur persoonlijk te verdedigen.

Art. 107.

1. De uitslagbepaling van de voorverkiezingen geschiedt door de groepsverkiezingscommissies en dient alvorens gepubliceerd te worden door de landelijke verkiezingscommissie te worden goedgekeurd.
2. Bij het bepalen van de uitslag van de voorverkiezingen worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen die voor de sluitingsdatum zijn ontvangen. Deze datum mag niet eerder zijn dan een week na de laatste presentatievergaderingen in de betrokken groep.
3. Op basis van de tijdig ingeleverde stembiljetten wordt per kieskringgroep een ranglijst van de kandidaten opgemaakt overeenkomstig de bepalingen bij bijlage A van dit reglement. Een verslag van deze uitslagbepaling wordt binnen 14 dagen toegezonden aan de landelijke verkiezingscommissie.

Art. 108.

1. Na goedkeuring combineert de landelijke verkiezingscommissie de vijf ranglijsten tot één landelijke ranglijst volgens onderstaande methode:
 - a. aan de kandidaten met rangnummer 1 van elk der ranglijsten wordt rangwaarde 1 toegekend, aan de kandidaten met rangnummer 2 van de rangwaarde $\frac{1}{2}$, aan de kandidaten met rangnummer 3 rangwaarde $\frac{1}{3}$ enz.
 - b. de kandidaten worden geplaatst in de volgorde van de aldus verkregen rangwaarde. Bij gelijke rangwaarde worden kandidaten geplaatst in een door loting te bepalen volgorde.
 - c. de aldus verkregen ranglijst van kandidaten is de voorlopige landelijke ranglijst.
2. Zo spoedig mogelijk na het vaststellen van de voorlopige landelijke ranglijst delen de eerste 40 geplaatsten vóór een door de landelijke verkiezingscommissie vast te stellen datum mede aan deze commissie of zij tevens kandidaat willen zijn voor de verkiezing van de lijstaanvoerder.
3. De ALV die het verkiezingsprogramma behandelt, kiest de lijstaanvoerder uit de kandidaten die zich daarvoor hebben aangemeld. Deze verkiezing geschiedt volgens bijlage C van dit reglement.

Art. 109.

1. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de voorlopige ranglijst, zendt de landelijke verkiezingscommissie aan alle stemgerechtigde leden de lijst met namen van de eerste 40 kandidaten van de voorlopige landelijke ranglijst, onder vermelding van alle door de kandidaten verstrekte gegevens, van het bij de voorverkiezingen bereikte resultaat, alsmede de persoonlijke verklaring als bedoeld in artikel 106, lid 3. Tevens wordt een stembiljet toegezonden, waarop tevens de sluitingsdatum en het inzendingsadres worden vermeld. Op dit biljet kunnen de kandidaten in volgorde van voorkeur worden vermeld.
2. Bij het bepalen van de uitslag van de verkiezingen, worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen, die voor de sluitingsdatum door de landelijke verkiezingscommissie zijn ontvangen.
3. Op basis van de tijdig ontvangen stembiljetten wordt een ranglijst van kandidaten opgemaakt overeenkomstig de bepalingen van bijlage A van dit reglement. Vervolgens wordt een definitieve landelijke ranglijst opgemaakt door aan de aldus verkregen lijst, de overige kandidaten van de voorlopige landelijke ranglijst onder handhaving van hun onderlinge volgorde toe te voegen. Tenslotte wordt de door de ALV gekozen lijstaanvoerder, ook indien hij of zij bij de landelijke stemming niet de eerste plaats behaalt, als nummer één op de definitieve landelijke lijst geplaatst.
4. De kandidaten met de rangnummers 1 t/m 25 van de definitieve landelijke lijst, worden op alle in te dienen kandidatenlijsten op de overeenkomstig genummerde plaatsen geplaatst.

Tijdens de 28ste ALV in Utrecht zijn tot lid van het *Dagelijks Bestuur* verkozen:

Dhr. J. A. Hollemans, vice-voorzitter organisatie

Dhr. J. P. Prevoo, penningmeester

Dhr. A. van Tiel, publiciteitscoördinator

Tot lid van de *Rapportagecommissie* is verkozen:

Dhr. F. K. L. Rogier

Tot lid van de *Geschillencommissie* is verkozen:

Mevr. M. de Leeuw

Dhr. M. van Empel

Dhr. A. Warburg

mevr. I. Stolp-Keuzenkamp

Tot lid van de *Landelijke Verkiezingscommissie* is verkozen:

Dhr. W. R. M. Wijermars

Tot lid van het *PSVI-bestuur* is herrespectievelijk verkozen:

Dhr. R. Nieuwenhoven

Dhr. G. Visch

Dhr. P. Wijler

5. Op de lijsten in iedere kieskringgroep worden de plaatsen 26 t/m 30 bezet door de nog niet geplaatste kandidaten van de ranglijst van de eigen kieskringgroep.
6. Indien op de definitieve landelijke ranglijst niet voldoende kandidaten voorkomen die aan de voorverkiezingen in de betreffende kieskring hebben deelgenomen, worden de resterende plaatsen van de lijst vervuld door nr. 26 en volgenden van de definitieve landelijke ranglijst.

Europees Parlement

Art. 110.

1. Voor de kandidaatstelling voor het Europees Parlement gelden naast de artikelen 102 t/m 104 de bepalingen die in dit artikel zijn opgenomen.
2. De samenstelling van de kandidatenlijst geschiedt via een landelijke schriftelijke poststemming voor alle leden op overeenkomstige wijze als voorschreven in art. 109.
3. Kandidaten dienen zich bij hun aanmelding tevens bereid te verklaren een eventueel lidmaatschap van het Europees Parlement als een volledige dagtaak te zullen beschouwen en hiervoor de uitoefening van het beroep te zullen staken en tevens afstand te doen van alle openbare ambten en partijfuncties. Voorts dienen zij aan te geven of zij tevens kandidaat willen zijn voor de verkiezing van de lijstaanvoerder.
4. De lijstaanvoerder kan gekozen worden conform art. 108, lid 3 ofwel d.m.v. de schriftelijke stemming. De ALV die beslist over deelname, bepaalt welke methode wordt gevolgd.
5. De aanmeldingstermijn vangt aan acht maanden voor de dag van indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de Kieswet en sluit uiterlijk drie maanden voor deze dag.

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Art. 111.

1. Voor de kandidaatstelling voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal gelden naast de artikelen 102 t/m 104 de bepalingen die in dit artikel zijn opgenomen.
2. De samenstelling van de kandidatenlijst geschiedt via een landelijke schriftelijke poststemming voor alle leden op overeenkomstige wijze als voorschreven in art. 109.
3. De lijstaanvoerder wordt niet afzonderlijk op een ALV maar via de schriftelijke stemming gekozen.
4. De aanmeldingstermijn vangt aan acht maanden voor de dag van indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de Kieswet en sluit uiterlijk drie maanden voor deze dag.
5. De in te dienen kandidatenlijsten voor de Eerste Kamerverkiezingen worden door de verkiezingscommissie opgesteld, en wel zodanig dat de verkiezingsuitslag voor D'66 zo gunstig mogelijk zal zijn en zoveel mogelijk in overeenstemming met de volgorde van de definitieve landelijke lijst.
6. De D'66 leden van Provinciale Staten brengen bij de verkiezingen van de Eerste Kamer hun stem zodanig uit dat zoveel mogelijk door D'66 gestelde kandidaten in volgorde van de definitieve landelijke lijst worden gekozen.
7. De landelijke verkiezingscommissie verstrekt de stemgerechtigde D'66 leden schriftelijke richtlijnen voor het uitbrengen van hun stem.

Kandidaten Tweede Kamer

Als onze cartoonist, Fiel, nog even had gewacht met het maken van zijn tekening voor deze *Democraat*, had hij op de deur van de Tweede Kamer het bordje „vol” kunnen hangen. Hieronder volgen, per kieskring, de namen van de 150 leden van D'66, die zich kandidaat hebben gesteld voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hoe gaat het nu verder?

Alle leden die per 22 oktober 1980 in ons ledenbestand waren opgenomen, hebben inmiddels in de bus gekregen het overzicht van de kandidaten uit de eigen kieskring, een stembiljet met toelichting en een mededeling waar en wanneer de presentatievergaderingen in die betreffende kieskring worden gehouden en het adres waar het stembiljet naar toe gezonden moet worden.

De stembiljetten moeten uiterlijk 12 december bij de groepsverkiezingscommissie ontvangen zijn. De leden van de groepsverkiezingscommissies hebben tot taak de uitslag per kieskringgroep te bepalen en ter goedkeuring voor te leggen aan de Landelijke Verkiezingscommissie. Het heeft dus geen zin om ná de sluiting van de stemming in eerste ronde inlichtingen te vragen bij de groeps-

verkiezingscommissie.

De uitslagen van de eerste ronde en de voorlopige landelijke ranglijst worden begin januari 1981 vastgesteld. In de week van 19 januari 1981 ontvangen alle leden van D'66 wederom een stembiljet voor de landelijke ronde. Dit stembiljet wordt vergezeld van de lijst met de namen van de 40 hoogst geëindigde kandidaten uit de eerste ronde.

Dit stembiljet moet uiterlijk 3 februari 1981 bij de Landelijke Verkiezingscommissie ontvangen zijn.

Tijdens het congres in Dordrecht op 17 januari 1981 zullen de leden in de gelegenheid worden gesteld kennis te maken met de kandidaten die op de voorlopige landelijke ranglijst zijn vermeld.

In de periode van 3 tot 19 februari 1981 bepaalt de Landelijke Verkiezingscommissie de uitslag. Hierover worden geen inlichtingen verstrekt tot 19 februari 1981, wanneer de Landelijke Verkiezingscommissie de uitslag van deze verkiezingen bekend maakt. Op de ALV van 20/21 februari 1981 te Amersfoort zal de lijsttrekker worden gekozen, waarna de kandidatenlijst definitief is vastgesteld.

